

THE ROMAN BATHS BATH

Zwiedzanie Łaźni Rzymskich

Łaźnie Rzymskie należą do jednych z najlepiej zachowanych wykopalisk archeologicznych w Europie północnej. Na wizytę warto przeznaczyć około półtorej godziny.

Życzymy przyjemnego zwiedzania.

Jeżeli potrzebna jest pomoc, prosimy zwrócić się do któregoś z naszych pracowników.

Co godzinę oferujemy bezpłatne zwiedzanie z przewodnikiem (zbiórka przy Wielkiej Łażni). Zwiedzanie z komentarzem w języku angielskim trwa 30-40 minut.

Na tereni Łażni znajdują się dwa sklepy z pamiątkami. Na zakończenie zwiedzania zapraszamy do kawiarni mieszczącej się w osiemnastowiecznej pijalni wód (Pump Room).

Prosimy nie pić wody z Łażni! Wody źródlanej można się napić w pijalni.

Przypominamy, że jedzenie, picie, żucie gumy i palenie tytoniu na terenie Łażni jest zabronione.

Gorące źródła

W Bath są trzy gorące źródła. Największe z nich, 'Święte źródło, wypływa z głębokości około 3 tys. m. Woda zawiera 43 minerały i przepływa z szybkością około 1,250,000 litrów dziennie w stałej temperaturze 46,5°C. Łażnie i świątynię wybudowano właśnie wokół tego źródła.

Rzymskie początki

Rzymskie uzdrowisko w Bath (Aquae Sulis) powstało po inwazji Rzymian na Brytanię w roku 43 n.e. Z zachowanych napisów wiemy, że łaźnie istniały już w roku 75 n.e. Nazwa łaźni pochodzi od imienia celtyckiej bogini Sulis, którą utożsamiano z rzymską Minerwą. Na północ od źródła wzniesiono otoczony kolumnadą dziedziniec ze świątynią Sulis Minerwy, a na południe od źródła wybudowano lecznicze łaźnie. Święte źródło miało podwójną funkcję. Było to miejsce kultu, do którego wrzucano dary dla Sulis Minerwy, a jednocześnie pełniło ono rolę zbiornika gorącej wody. Ponieważ było to miejsce święte, pływanie w nim było wzbronione.

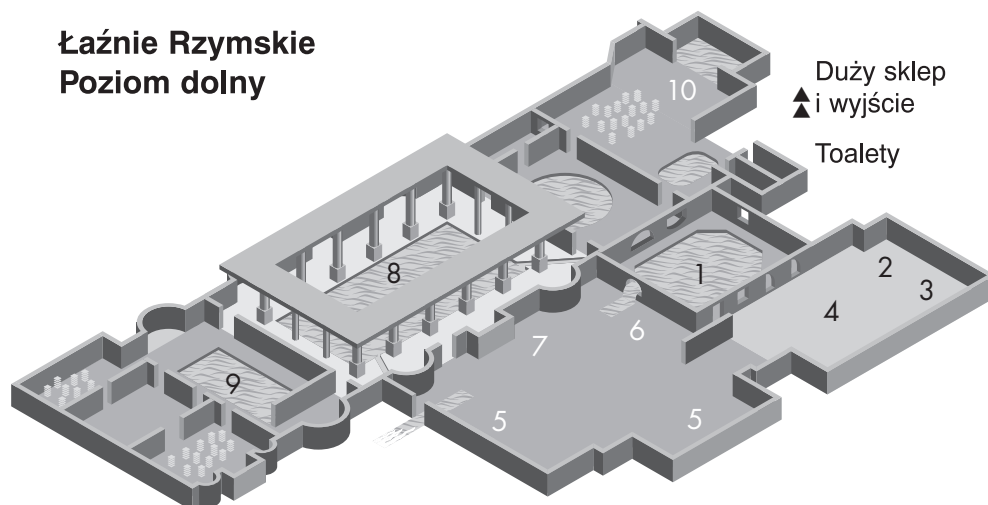
Późniejsza rozbudowa

Po opuszczeniu wyspy przez Rzymian, pogańską świątynię zburzono, a łaźnie uległy zawaleniu i zostały pogrzebane. W XII wieku bezpośrednio nad Świętym źródłem wybudowano Łażnię Królewską, która służyła do kąpielii leczniczych. W XVIII wieku, kiedy popularne stało się picie wód mineralnych, obok Łażni Królewskiej wybudowano pijalnię (Pump Room). Łażnie Rzymskie po raz pierwszy odkryto na początku XVIII wieku, ale nie zdawano sobie wówczas jeszcze sprawy z wielkości tego terenu. Dopiero w latach 80. XIX wieku odkopano większą część Łażni i ujawniono prawdziwą skalę tego miejsca.

Ekspozyty

Odwiedzający mogą tu oglądać niektóre z najsłynniejszych artefaktów z czasów rzymskich. Szczególną uwagę warto zwrócić na fronton świątyni z głową Gorgony; złożoną głowę bogini Sulis Minerwy z brązu oraz przedmioty znalezione w Świętym źródle. Inne warte uwagi ekspozyty to ołtarze i płyty nagrobkowe pozostałe po wojskowych i cywilach, którzy odwiedzali to uzdrowisko przez cały okres trwania rzymskiego cesarstwa.

Łaźnie Rzymskie Poziom dolny

- 1 Święte Źródło
- 2 Przedmioty znalezione w Świętym Źródle
- 3 Świątynia
- 4 Dziedziniec świątyni
- 5 Rzymskie artefakty
- 6 Przelew Źródła
- 7 Mały sklep
- 8 Wielka Łaźnia
- 9 Wschodnie łaźnie
- 10 Zachodnie łaźnie

Dziedziniec świątyni (4)

W korytarzu obok Świętego Źródła oglądać można kolekcję monet, tabliczek z klątwami i innych darów dla Sulis Minerwy. Odkryto je w Świętym Źródle w latach 1878 i 1979-80. Obszar pod pijalnią wód odkopano w latach 1981-3. Odkryto wówczas brukowany rzymski dziedziniec przed świątynią i część schodów świątyni. Dziedziniec ten pierwotnie znajdował się na wolnym powietrzu. Do samej świątyni nie ma obecnie dostępu. Część ołtarza ofiarnego zrekonstruowano na miejscu. Wykonana z brązu złożona głowa Minerwy, pochodząca z naturalnej wielkości posągu, który stał niegdyś w świątyni, znajduje się obecnie w pobliżu schodów wiodących do świątyni.

Łaźnie

Woda ze **Świętego Źródła (1)** wpływa do zbiornika pochodzącego z czasów rzymskich. Nad źródłem Rzymianie wzniesli sklepiony dach. Około roku 1100 nad rzymskimi ruinami wybudowano Łaźnię Królewską, którą wielokrotnie później modyfikowano. Dzisiejszy budynek pochodzi w większości z XVIII i XIX wieku. Rdzawe osady żelaza wskazują, dokąd niegdyś sięgała woda. Obecnie woda utrzymywana jest na tym samym poziomie, co w czasach rzymskich.

Do **Wielkiej Łaźni (8)** doprowadzana jest gorąca woda mineralna ze Źródła. Łaźnia otoczona jest schodkami prowadzącymi na samo dno (1,60 m), które do dziś dnia pokrywa warstwa ołowiu z czasów rzymskich. Rzymianie wzniesli nad łaźnią potężne sklepienie beczkowe, którego fragmenty można oglądać obok łaźni. Po obu stronach znajdują się nisze, w których kąpiący się mogli siadywać i rozmawiać. Po północnej stronie, w połowie długości łaźni, znajduje się fontanna.

Wschodnie Łaźnie (9) pierwotnie składały się z dwóch mniejszych basenów zasilanych ciepłą wodą z Wielkiej Łaźni. Kilkakrotnie na przestrzeni 350 lat je powiększono i modyfikowano. Pod betonowymi podłogami zdobionymi mozaikami (z których zachowała się tylko jedna) prowadziły rury z ogrzewaniem podpodłogowym, czyli hypokaust. W małej półokrągłej łaźni siedzieli na kamiennych ławkach po szyję w wodzie ze Źródła, która wypływała z ołowianej rury.

W **Zachodnich Łaźniach (10)** mieści się Okrągła Łaźnia z zimną wodą, która pierwotnie stanowiła wejście do łaźni. Później wybudowano okrągły basen z zimną wodą, w której kąpiący zanurzali się po wyjściu z sąsiednich ciepłych łaźni. Podobnie jak Łaźnie Schodnie były to łaźnie parowe lub tureckie. Można tu zobaczyć znakomity przykład hypokaustu. Ostatnia łaźnia, którą można tu oglądać, to także łaźnia z zimną wodą.

Wyjście z Łaźni prowadzi do toalet, sklepu i pijalni, gdzie można napić się wody mineralnej lub bardziej tradycyjnych napojów, takich jak kawa czy herbata.